

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 73437-01-18 פלונית ואח' נ' פלוני

המבקשים

1. פלונית

2. פלוני

ע"י ב"כ עו"ד רחל ברלין ואח'

נגד

המשיב

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד דודי בכר ואח'

החלטה

1 לפניי בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית משפט לענייני משפחה- כב' השופט שלמה אלבוז מיום
2 15.01.18 בתמ"ש 12682-06-17, לפיה, נתונה לבית המשפט לענייני משפחה סמכות עניינית לדון
3 בתובענה שהגיש המשיב כנגד המבקשים למרות היות המבקשת 1 אחות- בת זוג לשעבר של המשיב.

רקע

4 המשיב היה נשוי לגב' י.פ. (להלן: המנוחה) במשך 14 שנים ומנישואיהם נולדו להם 4 בנים ובת אחת
5 אשר הלכה לעולמה בגיל צעיר.
6

7 המבקשת 1 היא אחותה של המנוחה וגיסתו לשעבר של המשיב. המבקש 2 הוא בעלה של המבקשת 1
8 וגיסה לשעבר של המנוחה.

9 במהלך הנישואין ניהל המשיב חנות לממכר מוצרים. לאחר מספר שנים, החל לנסוע תכופות לחו"ל
10 לצורך עסקיו והמנוחה נטלה על עצמה את ניהול החנות.

11 המשיב חשד במנוחה כי במסגרת ניהול החנות העלימה כספים מנכסי המשפחה והדבר הוביל לסכסוך מר
12 בין בני הזוג שבעקבותיו עמדו לפני גירושין.

13 תוך כדי ההליך הגירושין, הלכה המנוחה לעולמה כחודשיים לאחר שהתגלתה בגופה מחלה ממאירה.

14 טרם פטירתה חתמה המנוחה על צוואה בה היא מדירה את המשיב מעיזבונה ומורשה את כל נכסיה
15 לילדיה וכי גיסה, המבקש 2 יהיה מנהל העיזבון. המנוחה ציינה כי החלטתה נבעה מיחס מחפיר של
16 המשיב כלפיה במהלך שנות נישואיהם.

17 בין היורשים לבין אביהם-המשיב נחתם ואושר בבית המשפט הסכם לחלוקת העיזבון, לפיו המשיב זכאי
18 למחצית משווי דירת הצדדים והמחצית הנותרת שייכת ליורשים, יחד עם יתר זכותיה של המנוחה.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-73437 פלונית ואח' נ' פלוני

1 בחודש יוני 17 הגיש המשיב תביעה לבית משפט קמא כנגד אחות המנוחה ובעלה בטענה, כי קיבלו לידם
2 שלא כדין, כספים רבים מהעסק בתקופה שבו ניהלה המנוחה את העסק, שמחציתם שייכים לו מכוח
3 איזון המשאבים.

4 לטענת המשיב, המנוחה העבירה למבקשים כספים רבים שלא כדין במהלך שנות הנישואין ולאחר
5 פטירתה השתלטו המבקשים על העסק והמשיכו ליטול כספים שלא כדין.

6 במקביל הגיש בקשה לצירוף המבקש 2 כנתבע נוסף לתביעה וזאת בהתאם לסעיף 16 לחוק בתי המשפט
7 לענייני משפחה, התשנ"ה-1995 (להלן: החוק), מאחר ואינו מוגדר "בן מ'שפחה".

8 המבקשים התנגדו לבקשת המשיב ולתביעה בכללותה וטענו לחוסר סמכות עניינית, מאחר והם לכל
9 היותר גיסיים לשעבר של המשיב וכי יש לראות במשיב כגרוש ולא אלמן, זאת לאור ההליכים המשפטיים
10 שהתנהלו בין המנוחה למשיב ולאור מערכת היחסים שביניהם. עוד טענו, כי המשיב לא הגיש את
11 התביעה כנגד עיזבון המנוחה אלא תביעה עצמאית כנגדם מכוח חוק יחסי ממון ועל כן אין העניין
12 בסמכותו של בית משפט לענייני משפחה.

13 ביום 15.01.18 דחה בית המשפט קמא את טענות המבקשים בדבר חוסר סמכותו העניינית, לאור נושאה
14 של התביעה הנובע מהקשר המשפחתי בין המשיב למנוחה, בתקופה שקיימו מערכת יחסים זוגית וכי
15 הסכסוך המשפחתי תרם תרומה נכבדת וחשובה להיווצרות עילת התביעה. כמו כן, קיבל את בקשתו של
16 המשיב לצירוף המבקש 2 כנתבע נוסף להליך, כמבוקש על ידי המשיב לאור הלכת "חבס".

17 לאור טענת המשיב כי המנוחה נטלה כספים משותפים מכספי הזוג ולזכותו במחצית מהכספים, הורה גם
18 בית המשפט קמא לתקן את כתב התביעה כך שיצורף גם עיזבון המנוחה כצד להליך.

19 כנגד החלטה זו מוגשת בפניי בקשת רשות ערעור.

טענות המבקשים

20 המבקשים חוזרים על טענתם כי בית המשפט לענייני משפחה אינו הפורום הנאות לקיום הדיון נשוא
21 התביעה, מאחר והמבקשים לאחר פטירת המנוחה הם לכל היותר גיסיים לשעבר, ואינם נחשבים "לבני
22 משפחה" כמשמעם בחוק. בהתאם לכך הסמכות העניינית אינה נתונה לבית משפט לענייני משפחה, אלא
23 לבית המשפט האזרחי המוסמך. המבקשים חזרו וטענו כי יש להתייחס למשיב כגרוש ביחס למנוחה ולא
24 כאלמן, מאחר ויחסיהם עלו על שרטון והם היו בהליך גירושין.

25 לטענתם לאור ההלכה שנקבעה בבע"מ 164/11 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו 29.04.12), אין לאבחן בין
26 אלמן לגרוש בכל הקשור להגדרה של אחות בן זוג לשעבר. הבחנה בין סוגים שונים של בני זוג לשעבר
27 הינה מלאכותית ולא קיים לה עיגון לשוני.
28
29

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-73437 פלונית ואח' נ' פלוני

1 לטענת המבקשים, רק בתביעה שהיא ישירה כנגד העיזבון, תינתן סמכות לבית משפט לענייני משפחה גם
2 כאשר בעלי הדין אינם "בני משפחה", במצב דברים זה, רק העיזבון עומד בנעלי המנוחה. במקרה דנן,
3 המשיב הגיש תביעה עצמאית כנגד המבקשים כשותפים של המנוחה ולא כיורשיה.

דין והכרעה

4
5
6 לאחר שעיינתי בטענות המבקשים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין בקשת רשות הערעור להידחות מכוח תקנה
7 406(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 גם ללא צורך בקבלת תשובה.

8
9 לאחר שעיינתי בהחלטת בית המשפט קמא, מצאתי כי היא מנומקת ואני מסכים עם קביעתה כי בהתחשב
10 במכלול הנסיבות, נתונה לבית המשפט לענייני משפחה הסמכות העניינית נשוא התביעה.

11
12 סמכותו של בית משפט לענייני משפחה מוגדרת בסעיפים 1-3 לחוק בית משפט לענייני משפחה,
13 התשנ"ה-

14 1995(להלן-"החוק"). על מנת שתוקנה לבית משפט לענייני משפחה הסמכות לדון בתובענה, נדרשים
15 להתקיים שני תנאים מצטברים. ראשית, שהצדדים לתובענה יהיו "בני משפחה", שנית, שעילת הסכסוך
16 היא בתוך המשפחה.

17
18 אכן הלכה פסוקה היא כי אין לפרש את המונח "בן זוג" שבסעיף 1(2)(ו) לחוק בפרשנות מרחיבה,
19 הכוללת גם בן זוג לשעבר, כפי שנקבע בע"מ 164/11 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו 29.04.12) (להלן:
20 הלכת פלונית), בו נקבע שאין לכלול את אחיו של בן זוג לשעבר בגדרי בעלי הדין הרשאים להתדיין בפני
21 בית המשפט לענייני משפחה. אולם, בהבחנה מהאמור בע"מ 164/11 לעיל, במקרה דנן, נישואי המשיב
22 והמנוחה פקעו כתוצאת מפטירת המנוחה ובעת פטירת היו השניים נשואים. על כן, לטעמי יש ליתן את
23 הדעת להבחנה בין "גרורש" ואלמן" לעניין הגדרת "בן זוג לשעבר".

24
25 בדיון נוסף שהוגש על פסק הדין הנ"ל דנ"א 3800/12 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו 20.06.12) ציינה
26 כבוד הנשיאה דאז השופטת נאור כדלקמן:

27 "נזכיר כי סעיף 1(2)(ו) מאפשר לתובע להגיש לבית המשפט לענייני משפחה תביעה נגד
28 "אחיו ואחיותיו, שלו או של בן זוגו" ובית המשפט קבע בענייננו בדעת רוב כי לאחר
29 שבני הזוג התגרשו אין עוד מדובר, לצורך סעיף 1(2)(ו), באחות של "בן זוגו". ואולם,
30 אך מובן הוא כי בהקשרים אחרים תיתכן מסקנה אחרת ומקל וחומר שכך הוא הדבר גם
31 לגבי חוקים אחרים. דוגמא לכך ניתן למצוא ב-ע"א 1617/10 מנהל מיסוי מקרקעין נ' נח'אש
32 (פורסם בנבו, 3.5.2012) (להלן: עניין נח'אש) שם קבעתי (בדעת רוב) כי לצרכי חוק מיסוי
33 מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ז-1963 אלמן שנישא מחדש הוא עדיין בגדר "קרוב"
34 לאחיה של האישה שנפטרה. אכן, כל מקרה יש לבדוק לגופו על פי הלשון והתכלית

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-73437 פלונית ואח' נ' פלוני

1 הרלבנטיים ויתר המבחנים השונים (ראו והשוו ע"א 480/79 חברת א' טרגר להשקעות
2 ולבנין בע"מ נגד גובה המכס, ירושלים, פ"ד לה (2) 303, 306 (1981)). כך עשיתי בעניין
3 נח'אש וכך גם עשה בית המשפט בעניינו אשר קבע כי לגבי סעיף 1(2)(1) גרוש אינו "בן
4 זוג". כאמור לעיל, בעניין זה, אין הצדקה לערוך דיון נוסף".

5
6 בתא"ק 51454-07-13 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו 08.01.14) אבחן זאת גם בית המשפט השלום וקבע
7 כי הלכת פלונית דנה בבני זוג גרושים וכאשר נקטעו הנישואין עקב פטירת מי מבני הזוג, לא נשללה
8 האפשרות שהסמכות תינתן לבית משפט לענייני משפחה.

9
10 מכאן שאין להשליך ממקרה של גרוש על מקרה של אלמן.

11
12 במקרה דנן לא מצאתי שיש ממש בטענות המבקשים כי יש לראות במשיב ובמנוחה כגרושים לאור הליך
13 הגירושין שניהלו טרם פטירתה. המשיב והמנוחה היו נשואים בעת פטירתה ואין כל חשיבות להליכים
14 שהתנהלו ביניהם ולמערכת היחסים. באם המנוחה לא היתה מותירה צוואה לאחר פטירתה כי אז היה
15 המשיב נחשב כיוורש על פי דין מעצם היותו נשוי למנוחה.

16
17 חיזוק לדברים אלה, אני מוצא בפסק דינו של כב' השופט שנלר בעמ"ש 38845-10-12 פלונית נ' ל.א.
18 (פורסם בנבו 07.01.15) לפיו המונח "בן זוג" בסעיף 11 לחוק הירושה מכוון למי שבעת פטירתו של
19 המוריש היה נשוי לו, גם אם בפועל עמדו הצדדים בפני הליך גירושין. לדברי בית המשפט באותו פסק דין
20 קביעה זו נכונה גם במקרים קיצוניים, בהם מדובר בקשר פורמאלי בלבד.

21
22 על כן, מסכים אני עם קביעת בית המשפט קמא שיש לראות במשיב כאלמן ואת המבקשת 1 כבת משפחה
23 ביחס למשיב לאור מהות הסכסוך.

24
25 כמו כן, מסכים אני עם קביעת בית המשפט קמא שמקור התביעה הוא בסכסוך שבתוך המשפחה ויש על
26 כן גם מקום לצרף את המבקש 2 בעלה של המבקשת 1. לעניין זה ראו ברע"א 6558/99 חבס נ' חבס
27 (פורסם בנבו 30.08.00) שם נקבע כי אמת המידה לקביעת הקשר שבין עילת התביעה ובין הסכסוך בתוך
28 המשפחה היא שהסכסוך תרם תרומה משמעותית לגיבוש עילת התביעה.

29 בענייננו, המשיב חשד במנוחה כי היא מעלימה כספים מנכסי המשפחה שהועברו שלא כדין למבקשים
30 וכתוצאה מכך התגלע ביניהם סכסוך מר שהוביל גם לפתיחת הליך הגירושין.

31
32 משדחיתי את טענת המבקשים לעניין העדר היותם "בני משפחה" כדרישת החוק, מתייטר הצורך לדון
33 בטענה כי בית המשפט לענייני משפחה מוסמך לדון רק בתובענות שהוגשו כנגד העיזבון גם כאשר
34 הצדדים זרים זה לזה, הגם שבמקרה זה צורפו הירושים כצד להליך, כך שניתן לראות התביעה כמוגשת
35 גם כנגד עזבון המנוחה ואשר על פי סעיף 6(ו) לחוק, מוסמך בית המשפט לענייני משפחה לצרף

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
לפני כב' השופט דניאל טפרברג

רמ"ש 18-01-73437 פלונית ואח' נ' פלוני

1 לתובענה "מי שלצורך בירור התובענה והכרעה בסכסוך נדרש שיהיה צד לה, יהא נושא התובענה או
2 שוויה אשר יהיה".

3
4 על יסוד האמור לעיל, הבקשה לרשות ערעור נדחית. משלא התקבלה תשובה, אין צו להוצאות.

5
6
7 ערבון ככל שהופקד בקופת בית המשפט יועבר למבקשים באמצעות בא כוחם.

8
9 **העתק ההחלטה ישלח לצדדים.**

10
11 ניתן לפרסום ללא זהות בעלי הדין.

12
13 ניתנה היום, ט' אייר תשע"ח, 24 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

14

15 דניאל טפרברג, שופט
16
17